Anul al LXXXIX-lea n-l 117 NUMARUL 2 Lei Braşov Duminecă 7 Noemvrie 1926.

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢEI BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Câteva constatări în legătură cu producţiunea noastră agricolă.

De N. G. V. Gologan.

I.

Primul ram de activitate economică şi cel mai însemnat isvor de bogăţie naţională în ţara noastră este fără îndoeală agricultura, de care depind într'o mare măsură însăşi perspectivele industrializării vieţii noastre economice.

Mai bine de 80% din populaţia României întregite se îndeletneşte cu lucrarea pământului şi peste 2/5 din teritoriul ţării sunt cultivate de cereale.

Cu tot aportul industrial al vechilor provincii româneşti realipite, ţara românească va păstra încă multă vreme caracterul ei de pronunţat stat agricol şi ori câte sforţări s'ar face în direcţia câştigării independenţei noastre industriale, trebue să se aibă în vedere pe de o parte, că posibilităţile emancipării noastre economice sunt strâns legate de cultura pământului şi pe de altă parte, că interesele industriei trebuesc identificate cu acelea ale agriculturii.

State mult superioare nouă economiceşte ca America, Germania şi acum de curând Italia prin bătălia grâului au înţeles acest lucru şi au căutat să împace interesele celor două ramuri principale de producţiune naţională: agricultura şi industria.

Dar nu e nevoe ca să ne ducem aşa de departe, asemenea pilde ne oferă şi ţări din vecinătatea noastră, Cehoslovacia, stat industrial, urmează cu stăruinţă o politică de expansiune economică întregită dela o vreme încoace de un protecţionism agrar, menit să reducă cât mai mult importul produselor agricole din ţările limitrofe şi să intenzifice producţiunea naţională Pentru sporirea producţiei agricole se fac sforţări uriaşe. Terenuri întinse până acum nefolosite au fost semănate. Maşini şi unelte agricole perfecţionate se pun la dispoziţia cultivatorilor, propagandişti agricoli cutreeră satele, învăţând pe ţăran cum să-şi lucreze ogoarele pentru ca să obţină cele mai mari beneficii cu minimul de sacrificiu. Ministerul agriculturei se interesează de organizarea vânzărilor pentru ca cultivatorii de cereale să nu fie lipsiţi nici de cea mai mică parte a muncii lor*). Cât de mult ar fi de făcut şi la noi în ta această privinţă, căci cu toate condiţiile prielnice de climă şi de sol, vom fi întrecuţi de state, cari deşi inferioare nouă din acest punct de vedere, vor şti să se folosească mai bine de progresele tehnice.

Franţa, care la 1870 cu 1300 kg. grâu la Ha, avea cea mai desvoltată agricultură din lume, prin neglijarea continuă a acestei îndeletniciri a ajuns astăzi să fie tributară streinătăţii în fie-care an cu câteva miliarde franci, pentru produsele agricole importate din alte ţări.

In schimb Germania, care în aceeaşi vreme nu producea mai multe cereale la hectar decât Franţa, a ajuns astăzi prin măsurile de chibzuită politică agricolă la aproape îndoitul acelei producţiuni.

Şi cât de bine ar fi prins Franţei în actualele împrejurări de mare criză econmică şi financiară, dacă urmând calea Germaniei ar fi avut o agricultură în stare să-i satisfacă astăzi trebuinţele naţionale.

România de după răsboi, prin înfăptuirea marei reforme agrare a dat în stăpânirea plugarilor ţărani peste jumătate din terenul arabil sau aproape un sfert din întinderea ei.

Urmările binefăcătoare ale acestei mari prefaceri, natural, că nu trebuesc judecate după rezultatele celor câţiva ani de aplicare, când din cauza insuficienţei mijloacelor perfecţionate de exploatare, producţiunea agricolă a ţării a scăzut simţitor. Acest neajuns nu va putea însă dăinui, cultura pământului în România se va intensifica, mână în mână cu îmbunătăţirea şi modernizarea mijloacelor de exploatare ale micilor cultivatori, cărora sperăm, că şi statul le va da mână de ajutor.

Dovadă, că din an în an, agricultura noastră prosperează atât din punct de vedere calitativ; grâul românesc ajungând renumit pe pieţele streine prin conţinutul mare de gluten, cât şi din punct de vedere al cantităţilor, produse pe unitatea de suprafaţă. Bine înţeles, că mai sunt încă multe de făcut în această direcţie, căci numai dacă ne gândim la progresul realizat în alte state, unde producţiunea la hectar ne este mult superioară nouă: Polonia cu 60%, Cehoslovacia cu aproape 80%, Germania cu 155% şi chiar state mai mici, ca Jugoslavia, Bulgaria, Ungaria ne întrec din acest punct de vedere, — ne putem da seama de rezultatele uimitoare la care ne putem aştepta, dacă vom şti să organizăm şi să muncim cu toată priceperea ogoarele noastre, fără a mai socoti şi marele avantaj ce mai rezervă o samă de terenuri necultivate încă.

*) Vezi Argus din 10 Sept. 1926.

Un complot regalist la Salonic.

Ziarele anunţă din Atena, că la Salonic s'a organizat o mişcare condusă de 300 foşti ofiţeri regalişti, având ca scop să provoace răsturnarea guvernului în cazul când la alegerile de Duminecă vor reuşi partidele monarchiste.

Cercul de studii al Partidului Naţional-Ţărănesc

Prima întrunire. — Alegerea comitetului de conducere provizoriu. — Expozeul d-lui Iuliu Maniu. — Cuvântările d-lor V. Madgearu şi Dr. Lupu.

Miercuri seara a avut loc la Bucureşti prima întrunire a membrilor cercurilor de studii ale celor două partide democratice fuzionate, la care au luat parte aproape toţi fruntaşii Partidului Naţional-Ţărănesc aflători în Bucureşti.

La adunarea prezidata de d-l prof. univ. *Sabba Ştefănescu*, s'a dat cetire de d-l dep. Virgil Madgearu planului de constituire al cercului de studiu, apoi s'a procedat la alegerea comitetului de conducere provizoriu, în care au fost aleşi d-nii: Ioan Mihalache, dr. Lupu, Gr. Junian, Costăchescu, V. Madgearu, Mihai Popovici, dr. Aurel Dobrescu, G. Mironescu, Em. Antonescu şi Sabba Ştefănescu.

A luat apoi cuvântul d-l **I. Maniu**, preşedintele Partidului Naţional-Ţărănesc, care a rostit un important discurs, pe care l rezumăm în următoarele:

Expozeul d-lui Iuliu Maniu

Inainte de toate d-l Iuliu Maniu îşi arată viua satisfacţiune că opera de contopire a partidelor fuzionate progresează cu aşa repeziciune şi temeinicie şi arată bucuria sa că această reală fuziune, care trebue să fie condusă numai de consideraţiuni aparţinătoare ţăriei şi intereselor Partidului Naţional Ţărănesc cu înlăturarea ori căror preocupări de ordin secundar, a ajuns până la contopirea cercului de studii a partidelor fuzionate. Aduce mulţămită tutulor membrilor şi conducătorilor cercurilor de studii a partidelor fuzionate; arată foloasele reale ce au urmat pentru partide din munca lor cinstită. Doreşte ca opera cercului de studii a Partidului Naţional Ţărănesc să satisfacă pe deplin chemării acestui important rang al organizaţiei de partid.

Rostul terenului de studii.

Arată că datoria cercului de studii este de a examina şi a populariza ideologia politică a partidului, a ţine seamă de evoluţia ştiinţelor sociologice şi de stat, pentru a ţine în pas partidul cu desvoltarea gândirii omenirii civilizate. Are datoria de a examina posibilităţile reale şi împrejurările concrete, între cari principiile partidului pot fi puse în aplicare într'un moment dat. Are datoria de a pregăti proectele de legi, chiar şi în opoziţie fiind şi de a aduna şi sistematiza materialul ştiinţific şi statistic necesar pentru congresele partidului şi desbaterile parlamentare. Ca să poată face acest lucru sunt necesari bărbaţi cu pregătire înaltă ştiinţifică, cu sârguinţă şi pasiune pentru studiul lor şi cu devotament pentru opera ce trebue să săvârşească partidul în interesul său şi al statului.

Această muncă uriaşă este prea grea, aproape de nerealizat la partide cari izvorăsc din oportunităţi momentane sau din speculaţiuni abstracte ştiinţifice.

La Partidul nostru Naţional-Ţărănesc munca aceasta este însă uşurată prin faptul că acest Partid Naţional Ţărănesc nu a izvorât din oportunităţi şi capricii momentane; nici din speculaţiuni abstracte ştiinţifice şi ideologia lui politică nu este importată din ţări străine şi transplantată din alte structuri sociale decât ale neamului nostru, *ci Partidul Naţional Ţărănesc a izvorât cu ideologia lui cu tot din necesităţile istorice ale poporului românesc şi din instinctul popular luminat prin experienţa practică şi ştiinţifică a altor neamuri şi se bazează pe tradiţiunile mari ale neamului românesc, urmărind idelurile naţionale şi sociale pentru cari a adus acest neam atâtea jertfe şi s'au sacrificat atâţia martiri.*

A examina şi a populariza ideologia acestui Partid nu înseamnă decât a pătrunde în tainele istoriei neamului românesc, a studia structura lui socială şi economică şi a cerceta posibilităţile de desvoltare a acestei structuri.

Ideologia Partidului Naţional-Ţărănesc se reoglindeşte clar şi în numirea sa, care numire arată şi obârşia lui, ca Partid fuzionat din cele două Partide, cel Naţional şi cel Ţărănesc cari şi-au adus cu sine toate bogăţiile sufleteşti, tot patriotismul şi tradiţiunea mare a trecutului lor.

Precum se invederează prin această numire, partidul nostru este un partid *naţional* în sensul nobil al cuvântului, iar nu în înţelesul reacţionar care i s'a atribuit acestui cuvânt în istoria politică a altor ţări dinnainte de război. Acest sens nobil a cuvântului *naţional*, se reoglindeşte în activitatea şi gândirea noastră trecută a partidului nostru sub trei aspecte.

Cele trei aspecte.

Un sens al cuvântului *naţional* în gândirea noastră politică este că viaţa de stat trebue să fie condusă de *întreaga naţiune*, precum întreaga naţiune suportă sarcinile ei. Insăşi naţiunea cu toate clasele sociale trebue să participe la drepturile şi prin urmare la răspunderile vieţii politice, precum datoare sunt toate să reprezinte interesele întregului neam. De aceia în punctul al doilea al principiilor de bază ale partidului fuzionat se spune că Partidul Naţional-Ţărănesc *„înţelege să reprezinte interesele colective ale naţiunii"* de aceea în acest sens al cuvântului naţional se reoglindeşte ideia democratică a partidului, care nu admite ca numai câţiva suprapuşi şi numai o parte, adesea cea mai improductivă a naţiunii, să contribue cu credinţele sale, cu voinţa sa, cu puterea sa şi cu concepţiunea sa despre necesităţile sociale şi de Stat la îndrumarea vieţii de stat şi prin urmare a destinelor neamului românesc.

Al doilea înţeles al cuvântului naţional în gândirea politică a Partidului Naţional-Ţărănesc este că statul român fiind rezultatul frământărilor, luptelor, sacrificiilor, suferinţelor şi virtuţilor neamului românesc trebue să fie *expresiunea adevărată a fiinţei, a gândirii şi a însuşirilor neamului românesc.* Acest stat trebue să reoglindească în toate instituţiile sale fiinţa adevărată şi nefalşificată a poporului românesc şi să fie pătrunse de concepţiunea de viaţă a poporului românesc şi aceste instituţii trebue cu toată puterea pe care le-o dă organizaţia de stat să desvolte însuşirile specifice ale poporului românesc şi să facă ca acest popor în desvoltarea să se ţină pas cu celelalte popoare civilizate. Imprejurările istorice au adus cu sine că poporul românesc în provinciile nu de mult unite în urma vitregiei timpurilor au rămas înapoia celorlalte popoare susţinute cu toată puterea formidabilă de pe vremuri ale imperiilor prăbuşite prin războiul mondial. Trebue să constatăm cu durere că poporul românesc în multe părţi ale noilor provincii este în ce priveşte starea lor socială, economică şi culturală, îndărătul popoarelor conlocuitoare. Nu voinţa şi nu aptitudinile de desvoltare au lipsit poporului românesc din acele ţinuturi, ci i s'au pus piedici artificiale ca să nu poată pune în aplicare calităţile sale superioare. De aceia nu ajunge ca aceste piedici să fie înlăturate, ci statul român trebue să înţeleagă că trebue să facă tot ce-i este în putinţă ca poporul românesc sa câştige şi să suplinească cât de iute şi până mai este vreme ceeace a pierdut sau a întrelăsat din vina opriminărilor străine.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Al treilea sens al cuvântului național este că Partidul Național-țărănesc înțelege să respecte însușirile naționale ale celorlalte popoare minoritare conlocuitoare și a fiilor acestor popoare și vrea ca cetățenii acestei țări, aparținători confesiunilor și popoarelor minoritare, să se poată desvolta și să se poată întări în însușirile și munca lor productivă și să poată lua parte în dreaptă măsură în viața publică și de stat a țării românești. Cetățenii țării românești nu pot fi judecați pornind din prejudicii sau din amintirile dureroase ale trecutului, ci ei trebue considerați la măsura calităților lor, importanței incontestabile pe care o au, muncii ce o desvoltă pentru propășirea generală a țării și a devotamentului ce l depun întru îndeplinirea datoriilor lor ca cetățeni ai țării noastre. Limba, credința și participarea lor în siguranța vieții și a avutului, pe care o oferă o viață de stat nu le poate fi discutată în statul român, care trebue să reprezinte pe lângă celelalte însușiri nobile ale poporului român și spiritul său de toleranță și echitate.

— Sfârșitul în n-rui viitor. —

Comitetul Partidului N.-Ț.

constituit în comuna Hărman în zina de 31 Oct.

Ca complectare a raportului nostru din nrul trecut lăsăm să urmeze aici constituirea noului comitet:

Președinte N. Popovici, secretar G. Benea, casier N. Stanciu,

Membrii în comitet: Vasile Bătrânu, Ștefan Popa, Gh. Corbu, I. Bătrânu, M. Cristolovean, G. Vășlaș, Arsene Nan, Petru Velican, I. R. Tomi, G. R. Tomi, G. Măsar, Ct. Velican, I. Nan, Andrei I. Velican, George Bărsan, I. G. Bătrânu, A. Popa.

Din **banderiul** impozant, cu care a fost primit dep. dr. V. Nițescu și însoțitorii săi au făcut parte membrii:

Ion Bătrânu, Gheorghe Bătrânu, Andrei Bătrânu, Ioan V. Bătrânu, Gh. Bârsan, Andrei Velican 203, Arsenie Velican, Andrei Velican, Ion Țică, Gh. Țică, Necula Răvar, Vasile Nicoară, Necula Colcer, Alexe Cristolovean, Gh. Cristolovean, Constantin Sârbu, Arsenie Nan, Virgil Stanciu, Necula Stanciu, Mihail Popa, Ion Nazarie, Irodion Măsar, Măsar Gheorghe, Constantin Cristolovean, Andrei Țică.

Asociația Clerului „Andrei Șaguna"

Secția Sibiu.

Continuăm raportul nostru făcut în Nr. trecut asupra Adunării generale a preoțimei noastre.

Predica protop Dr. Blaga

Din *predica admirabilă* rostită de păr. protopop *Dr. Blaga* după serviciul liturgic din ziua de Joi, reținem următoarele:

Arată în colori vii importanța reală a creștinismului pentru înfăptuirea idealului vieții omenești: *„Întemeierea aici pe pământ a împărăției lui Dzeu, a desăvârșirii vieții omenești.* Puterea omenească pe care ni-o arătat-o Isus Christos — cu graiul și pilduirea vieții sale — drept principiu al vieții care va avea să înfăptuiască acest ideal, este: *iubirea,* cu toate puterile ce vlăstăresc din ea și cu urmarea ei firească: pacea și buna înțelegere".

Descrie apoi rolul și importanța chemării preoțimei în special în timpurile de azi, pentru refacerea vieții și întărirea neamului și statului românesc. Preoții vor putea contribui efectiv la deslegarea acestor mari probleme, dacă însăși vor aprinde în sufletele lor focul dragostei adevărate și această dragoste vor generalizo, vor fi *pasionați* pentru sublima chemare. Și pentru-ca să-și poată realiza programa de activitate pastorală, preoții vor căuta să-și asigure *încrederea poporului,* în care zace taina și cheia bunei și reușitei păstoriri.

In afară de aceste 2 puteri firești: iubirea și încrederea, menite a mijloci realizarea problemei pastorale, oratorul arată și importanța *dispozițiilor înăscute,* a unei culturi *solide* și *multilaterale, liniște sufletească* și *multă înțelepciune,* cari trebuie să împodobească personalitatea adevăratului preot. In deosebi *înțelepciunea* reprezintă acea putere reală și activă, de care trebuie să dispună preotul în chemarea grea și importantă, cu deosebire pentru timpurile de azi. Dela ea vor și depinde toate rezultatele activității sale pastorale și reușita ideilor și silințelor sale bune. Relațiile preotului cu poporul său e barometrul gradului lui de înțelepciune.

De în hotare îndeamnă preoțimea la potențarea pasiunei pentru chemarea pastorală, dela a cărei reușită împlinire depinde întărirea neamului și statului nostru...

Conferențe.

După tema vastă și minuțios tratată de păr. *Dr. Stinghe* despre sfintele taine, păr. protopop *Stoicanea* tratează cu multă pricepere tema *„Rolul social al Preotului"* arătând atitudinea pe care trebuie s'o aibă preotul față de multiplele probleme ale vieții sociale, pentru a-și împlini deplin misiunea de principal îndrumător și factor de conducere al poporului.

La ora 1 preoțimea i a masa la rest. „Transilvania, unde păr. consilier patriarchal Dr. Crăciunescu, protopop Dr. Blaga, pr. Z. Popovici, preot. E Stoica și preot. Rafiroiu toastează pentru I. P. Sa Mitropolitul, pentru conducerea Asociației clerului etc.

Un act de pietate.

După masă la ora 3 toți preoții participă în corpore *la înmormântarea răposatei Victoria Oniția,* soția regretatului director al Liceului. Au servit preot Dr. Blaga, — care a și parentat în'o predică profund mișcătoare personalitatea vredniceei consoarte a valorosului dir. Oniția, — asistat de preoții prot. Hamzea, Prișcu, Meșeș și Dr. Stinghe.

Alte conferențe.

La ora 4 preoțimea își continuă Adunarea generală în Aula Liceului.

Păr. Simion citește tema: „Organizarea economică a preoțimei", ca condiție fundamentală a împlinirei sub imei sale misiuni.

Lucrarea *„Scrierei religioase de valoare"* a păr. I. Ludu fiind absent din cauză de boală o citește păr. Greceanu. O lucrare de o deosebită valoare religioasă, scrisă într'un stil frumos îngrijit, literar.

După discuții interesante la cari au participat preoții prot. Stoica, Nistor, Debu, Borzea, Meșeș, Stinghe etc. și după diferite propuneri în legătură cu activitatea viitoare a preoțimei, adunarea generală a preoțimei se închide la ora 7 seara, când toți se îndreaptă spre istorica Biserică a Sf. Nicolae pentru a participa la *Concertul religios.*

Concertul religios.

Acesta s'a început prin serviciul vecerniei celebrat de păr. Stinghe. A cântat corul bărbătesc al d-lui prof. Oancea 2 bucăți, după cari părintele Ioan Prișcu, cunoscut scrutător al trecutului acestei biserici, a ținut o interesantă conferență despre zidirea și trecutul Bisericei.

Urmează corul mixt al prof. Constantiu cu 3 bucăți, după cari păr. profesor Crăciunescu în calitate de preș. al preoțimei mulțumește prin cuvinte calde și însuflețite, imensului public din Biserică pentru participare și arătând frumusețea și tăria credinței înaintașilor din Brașov îndeamnă generația de azi, a stărui tot mai mult pentru susținerea intactă și întărirea acestei credințe strămoșești.

Impresia în public s'a văzut a fi excepțională. Cântările celor două coruri, serviciul divin și vorbirile rostite au putut face din nou dovada, că astfel de serate religioase nu numai că atrag pe credincioși, dar îi și predispun spre contemplații religioase și astfel spre apropiere de idealul pe care îl urmărește Biserica.

•

In general adunarea preoțimei a fost foarte succesă, deși numărul celor 60 de preoți prezenți i a scăzut încât va din importanță. Poate-că faptul, că Brașovul e situat în cel mai extrem colț al Ardealului să fi fost vina, că nu s'au putut prezenta mai mulți preoți.

In orice caz însă felul în care a decurs adunarea, temele lucrate cu multă sârguință și pricepere precum și interesul arătat în discuții, dovedesc o activitate tot mai pronunțată a preoțimei în vederea realizării chemări sale.

Din partea-ne le dorim Onor. Preoți spor la munca lor ideală, spre binele Bisericei, patriei și neamului. **Red**

———

Mulțumită. Subsemnata prezedintă în numele comitetului Reuniunei femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele, are onoare a exprima d-lui secretar Dumitru Jaliu cele mai vii și călduroase mulțumite pentru donațiunea de 600 Lei ca „Fundațiune Dumitru și Maria Jaliu", Brașov, 4 Noemvrie 1926. — Elena Sabadeanu, prezedintă.

In legătură cu concertul d-lui Leon Eghiasarian.

Concertul armenesc al d-lui Leon Eghiasarian, care are loc *astăzi seară la Teatrul Național* (Apollo), are o însemnătate cu mult mai deosebită decât s'ar părea la început.

Domnul Eghiasarian, un artist distins și atât de sărbătorit la București, a venit în țara noastră, ca să facă cunoscut poporului român sufletul și spiritul neamului său prin geniul său ar-artistic, prin cântecele și prin poesia sa populară.

Arta populară este baza, este bunica tuturor artelor. Fără cunoașterea adâncă a creațiunilor geniului unui popor, este greu, chiar inadmisibil să se conceapă sau să se admită studiul serios al unei arte oarecare. Natura și țăranul, ființa cea mai apropiată de natură, sunt cei mai mari artiști, din cât poate să fie geniul unui individ. Să cunoști sufletul și spiritul unui popor, prin creațiile sale artistice, înseamnă să cunoști și să iubești însăși pe acest popor. Noi Românii, care avem o comoară nenumărată din aceste bogății populare, noi trebue să fim mai prevenitori decât ceilalți, față de manifestațiile artistice ale d-lui Eghiasarian, căci d-sa vrea să-și facă cunoscut și iubit poporul său, prin arta sa mare, curată și nesfârșit de bogată.

Aceasta, trebue s'o facem de asemenea și noi Românii. Și din acest punct de vedere, servicile făcute țărei noastre de compozitorii noștri: G. Dima, Tiberiu Brediceanu, Kriac, Vidu, și de atâția alții din artiștii noștri, sunt nemărginite și veșnic nemuritoare.

Să cunoști arta populară a unui neam, etnografia sa muzicală, este cea mai mare, cea mai rafinată instrucțiune, pe care o poate primi cineva. Ocazionea ce ne dă d-l L. Eghiasarian este poate unică, și orice om cult trebue să profite de ea. Concertele date cu oricare instrument, sau din oricare cântece, vom avea oricând ocazie să le auzim. Dar un concert folkloristic, și al unui popor foarte vechiu, având o cultură bogată, mare și rafinată, niciodată, poate.

Pentru aceasta, invităm sincer pe toți, să meargă să asculte concertul d-lui Eghiasarian, care nu înseamnă decât un câștig artistic și cultural neprețuit.

C. M.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI"

Cum trebue să fie o operă de artă picturală

Studiu critic de prof. **Valeriu Maximilian.**

— Urmare —

4. Pictura de faună (animalieră)

Pictura de faună are ca scop reprezentarea caracterelor psiho-fizice predominante la diferitele animale.

Forța, insordarea la tracțiune a unei perechi de boi înjugați la plug, expresia de frică și de blândețe a căprioarei, setea de sânge a unei haite de lupi, atențiunea insordată a iepurelui, ori mersul mândru al calului, sunt subiectele mai caracteristice ale acestui gen pictural.

E de remarcat că curentele nervoase ori contractările musculare cari stau în legătură cu expresia sau cu mișcările caracteristice ale animalului, trebue studiate și evidențiate mai bine, decât celelalte regiuni, cari n'au rol prea însemnat în subiect.

La aranjarea unui grup de animale, trebue să se țină cont de aceleași reguli de aranjare (compoziție), ca și la tablouri de genre sau la peisaj.

Un animal care nu tradează nimic din viața lui internă, poate fi cel mult un tablou de studiu anatomic, iar nu tablou artistic de faună.

Animalele trebue reprezentate într'un peisaj corăspunzător mediului în care trăesc, care având aci un rol mai puțin important, trebue tratat ceva mai sumar decât subiectul.

Lumea sentimentală a subiectului o constituie o parte din sentimentele respective din proprietățile sufletului nostru, de ex: iubirea, ura, răsbunarea, frica, atențiunea, fidelitatea, etc.

5. Natura moartă.

Natura moartă e un gen mai ușor, care nu urmărește alta de cât provocarea iluziei, mirosului, gustului și a însușirilor particulare ale unei materii și în consecință iluzia satisfacerei unei plăceri fizice cu anumite resonanțe psihice.

Pentru ca un grup de pierseci și de struguri să ne provoace senzația mirosului plăcut al poamelor coapte, trebue ca artistul să accentueze violciunea coloritului lor, rotunzimea (reliefui) moale, așa încât să avem impresia materiei moi și catifelate — însușiri cari se obțin cu ajutorul petelor de lumină cari trebue aplicate pe suprafața fructelor c'o anumită gradație.

Orice grup de poame sau de flori trebue aranjat după aceleași principii de compoziție, ca cele aplicate la genurile anterioare, anume: evidențiarea formelor triunghiulare, poligonale sau variantele trapezului ori ale trapezoidului, în cari să coincidă grupul de fructe sau de flori. Frigurile geometrice amintite nu trebue prea evidențiate, principiul compositiv însă trebue evidențiat. De aceea se recurge la poame sau flori cari ies din cadrul figurilor amintite, pentru ca opera picturală să nu apară prea geometrisă. La flori se mai aplică și cercul sau ovalul de diferite poziții.

Coloritul poamelor sau al florilor trebue să armonizeze cu coloritul fondului. De ex: prune brumate nu pot fi aranjate pe o masă sau în cadrul unui fond de un roșu sau verde cald (galben) strigător, adecă luminat intensiv, ci numai în cadrul unui fond de coloare rece ca și prunele, adecă într'un fond violet, cafeniu sau verde întunecat, dar nu strigător.

Nu e voie ca poamele să fie studiate pe o formă de amănunți, ci cele dela centru trebue studiate de pictor mai bine, ele având să figureze mai aproape de ochiul spectatorului, câtă vreme celelalte vor fi studiate treptat mai slab.

La flori de un colorit deschis foarte viu, va trebui accentuat neapărat și reflexul aerian al acelei colori, ca și cum grupul ar fi înconjurat de o aureolă mai stinsă.

La subiecte de vânat, de ex: la un coșoș de raunte întins pe un fond de flori sau de frunze, se impune ca aceste accesorii să fie redate ceva mai sumar decât vânatul și să fie din flora regiunei în care trăește subiectul. Deci frunze de fag sau flori dela șes n'au ce căuta în tablou, ci numai ceșină de brad și floarea reginei, deci flori din flora regiunei respective.

Afară de aceștia reflexul coloristic reciproc încă trebue bine observat.

De ex: un buchet de trandafiri roșii, dacă se află în apropiere sau chiar pe o masă, pânzătura va primi un reflex ușor al coloarei trandafirie. Ba chiar între singuraticii trandafiri există reflexe reciproce, cari trebue evidențiate mai ales la florile dela centrul tabloului.

Subiectele de natură moartă și chiar și cele de faună, fiind prin natura lor niște subiecte cari din punct de vedere psihic sunt de categoria a doua (urmărind o distracție optică și în genere o distracție a senzurilor) sunt tablouri accesibile mai ales pentru odăi în cari spiritul nostru caută să se odihnească, să se recreieze. Ca atare ele pot figura în prânzitoare, în dormitoare, în antreuri sau în foișoare iar nu în saloane. Căci saloanele sunt mai ales pentru portrete, tablouri de genre sau peisaje cari sunt creațiuni de o atmosferă mai serioasă, creațiune ne nobilitează sufletul și intelectul, cari ne vorbesc într'o limbă mai bogată și mai literară decât cele din urmă.

— Va urma —

———

Farmacii de serviciu. In timpul dela 6—20 Noemvrie vor face serviciu peste amiazi, noaptea și în Duminecă farmaciile: Ferdinand Iekelius la „Speranța" din strada Porții Nr. 23 și Victor Klein la „Coroana de aur" din str. Caterinei Nr. 7.

———

Digitized by Babeș-Bolyai University Library Cluj

Congresul reangajaţilor eşiţi la pensie

Solidarizarea reangajaţilor. Delegaţii din Ardeal, Banat, Crişana, Maramureş şi Bucovina. Hotărârile luate. Alegerea delegaţiei pentru Bucureşti.

Alba-Iulia 4, Nov. 1926.

Un congres impresionant s'a ţinut în Alba-Iulia, Duminecă în 31 Octomvrie s. c. în sala din parcul oraşului, datorită iniţiativei unui comitet compus din foştii reangajaţi cu domiciliul în Alba-Iulia, sub preşedenţia d-lui Petru Roşca.

Au participat peste 100 de delegaţi din toate părţile provinciilor susamintite, iar în scris au aderat la hotărârile congresului peste 300 de persoane. De faţă erau şi d-nii dr. Ioan Pop, deputat, dr. Ioan Marciac, senator, ambii din judeţul Alba, Dumitru Bogdan, delegatul primăriei Alba-Iulia, dr. Camil Veitcan, advocat şi fost prefect, Gavril Crişan, dir. băncii „Izvorul", dr. Candin Pop şi alţi.

La ora 10 a. m. încep dezbaterile sub preşedenţia d-lui *Petru Roşca* (Alba Iulia), care după ce mulţumeşte invitaţilor pentru că au onorat congresul cu prezenţa domnii or lor, salută pe congresiţi, dorind congresului muncă rodnică.

D-l preşedinte citeşte raportul comitetului de iniţiativă, care în 9 puncte cuprinde toate doleanţele foştilor reangajaţi activi şi care este aprobat cu unanimitate.

D-l *Bogdan D.*, delegatul primăriei salută pe congresiţi, le mulţumeşte pentru alegerea oraşului Alba Iulia, pentru ţinerea congresului şi speră, că acesta va avea rezultatul dorit.

D-l *Nemeş*, Sibiu, arată felul cum se aplică legea pensiilor şi cum tărăgănare se rezolvă cererile de pensiuni ale reangajaţilor.

D-l *Solotchi*, Cernăuţi, descrie mizeria şi lipsa materială, în care trăesc foştii reangajaţi din Bucovina, din cauza că, mica pensie ce le compete, o primesc abia după 3—4 ani.

D-l *Schuster*, Tg.-Mureş, descrie mizeria în care se găsesc foştii reangajaţi minoritari, cari la înfiinţarea armatei române în Ardeal, — neposedând limba română nu s'au mai reangajat în această armată, — fapt pentru care nu li se plăteşte nici un fel de pensie.

D-l *Rusu*, Tg. Mureş, în o scurtă şi emoţionantă cuvântare a scos în evidenţă jertfele reangajaţilor ardeleni veniţi ca voluntari, arătând că atunci, când ţara trecea prin zile grele (1917) şi când inamicul bătea să spargă zidurile dela Mărăşeşti şi Oituz, s'au adunat din toate unghiurile, luptând pentru înfăptuirea idealului naţional. Aceste elemente nu pot fi privite ca copii vitregi.

D-l *Blidaru* din vechiul regat şi domiciliat în Abrud arată, că nu numai camarazii din Ardeal etc. dar şi cei din vechiul regat sunt neîndreptăţiţi.

D-l *Lupan*, Alba Iulia, arată nedreptăţile ce se fac reangajaţilor cu împroprietărirea, pentru că aici aceia nu beneficiază de pământ, ale căror cereri au fost aprobate chiar de către Consiliul de Miniştri.

D-l *Fulea*, Sibiu, aduce salutul Sibienilor şi arată felul cum se aplică legea agrară şi că dela comisiile de ocoi, toţi reangajaţii au fost respinşi, iar legea rămâne numai pe hârtie.

D-l *dr. Ioan Pop*, deputat de Alba, mulţumeşte congresiştilor pentru cinstea ce i s'a făcut de a fi invitat la congres şi pentru încredinţarea ce i se dă, de a da tot concursul delegaţiei ce va pleca la Bucureşti. Spune că a venit cu drag ca să asculte doleanţele reangajaţilor, cari au fost primii, cari s'au înrolat în gărzile naţionale şi constatând de juste aceste cereri, crede că aceste în mod treptat se vor şi rezolva, iar lucrările congresului vor avea efectul dorit.

D-l *Roşca*, preş. congresului citeşte moţiunea compusă din 11 puncte, care este primită cu aclamaţiuni, după care la cererea d-lui preşedinte, d-l secretar *Goldea* citeşte telegrama de omagiu trimisă Majestăţii Sale Regelui Ferdinand I., precum şi telegramele de recunoştinţă trimise d-lor *I. I. C. Brătianu, Iuliu Maniu*, general *Averescu* şi *Nicolae Iorga*, cari sunt aprobate cu mare însufleţire.

D-l *Moldovan*, Braşov, arată cum agronomul din Braşov, cu toate că a primit ordin categoric dela Minister, totuşi nu a voit să i împroprietăreze şi că agronomii şi consilierii agricoli au terenuri de zeci de jugăre şi fel de fel de proprietăţi, iar reangajaţilor, cari au format gărzile naţionale şi au trecut prin războiu li se spune, că pentru ei nu este pământ. Mai arată, că reangajaţii nu trebue să cerşească după drepturile lor, ci să le pretindă.

La ora 1 p. m. ordinea de zi fiind terminată, se alege o delegaţie compusă din 5 persoane din care 2 din Alba-Iulia, câte una din Sibiu, Braşov şi Cluj, care împreună cu secretarul congresului şi sub conducerea d-lui Petru Roşca va redacta un memoriu în sensul celor cuprinse în raportul comitetului de iniţiativă şi a dezbaterilor congresului, care împreună cu moţiunea votată, va fi predat guvernului, parlamentului, senatului şi tuturor şefilor de partide, de către delegaţia de mai sus.

Înainte de a se ridica şedinţa, d-l *Petru Roşca*, preşedintele congresului, mulţumeşte încă odată invitaţilor şi delegaţilor pentru că au alergat dela aşa mari depărtări la congres şi îl roagă, ca odată întorşi acasă, să predee salutul său tuturor camarazilor, cari nu au putut participa la congres.

Exprimă în numele congresului omagii pentru Maj. Sa Regele, căruia îi doreşte viaţă îndelungată pentru fericirea ţării, şi recunoştinţă pentru d-nii I. I. C. Brătianu, Iuliu Maniu, Averescu şi Nicolae Iorga, savantul profesor, cari împreună cu Maj. Sa Regele să conducă această mare, frumoasă şi bogată ţară, spre mulţumirea tuturora.

La sfârşit toţi congresiştii au avut o masă comună la restaurantul d-lui Ioan Rebreanu, unde în tot timpul a domnit cea mai bună armonie.

Biroul Congresului.

Teatre şi concerte la Braşov

TEATRUL NAŢIONAL (APOLLO)

11—12 Noemvrie:

GEORGE ENESCU

15 Noemvrie:

Maria Filoti

ROMANŢA

21 Noemvrie:

Soreanu

Secretul lui Polichinele

26—27 Noemvrie:

Gigalia

Şcoala Demondenelor şi Agenţia de Căsătorii

Mica publicitate

LIBRĂRIA

„CULTURA ROMANEASCĂ"

STR PRINCIPELE CAROL 7., BRAŞOV,

Complect asortată, oferă mărfuri de papetărie, de cea mai bună calitate şi tot felul de cărţi didactice şi literare, din cele mai reputate, cu preţurile cele mai convenabile.

724 20—50 **Administraţia.**

Tânăr predă lecţiuni de limba română, germană sau franceză contra cameră mobilată sau pensiune. Oferte la ziar sub O. I. 887 1—1

Doi bărbaţi serioşi

se caută ca supraveghetori la internatul liceului real „Meşotă" din Braşov. Se dă întreţinerea şi leafă. 886 1—1

De vânzare o casă familiară şi diferite mobile. Informaţiuni Str. Coastei c) 8. 876 1—3

De vânzare acoperişul unui automobil de 6 persoane la D-r Kiss Kálmán advocat din Cernatu. 881 1—2

Am onoare a aduce la cunoştinţa Onor Public, că începând de Sâmbătă 6 Nov. 1926 am deschis

prăvălia de cofetărie

în Str. Fântânei No. 30.

Rog Onor. Public a-mi da tot concursul

Cu toată stima:

VARI SZABO PAL

2—2 cofetar.

In Stupini de arendat loc arătură 6¼ jugăre. Adresaţi Nacian Str. Grădinari 7 Braşov ora 8 dimineaţa.

MARE VÂNZARE DE RECLAMĂ!

Preţuri foarte reduse!

Valour pentru mantăle (lână curată)	550·—
Plüş ü pentru mantăle	480·—
Ştofă engl. pentru costum (140 cm. lat)	320·—
Cele mai nouă stofe pentru haine . . .	280·—
Căptuşelă de mătase .	280·—
Catifea ripsată cu desemn	130·—
„ „ într'o singură coloare . .	98·—
Flanele moderne . .	98·—
Cloth negru (140 cm. lat)	98·—
Pânză pentru cearceafuri	98·—
6 buc. batiste bărbăteşti	98·—
Căptuşelă pentru balton şi costum	98·—
Barchet de modă . . .	85·—
Chiffon „Schroll" . . .	55·—
Pânză galbină	40·—
Flaneluţă	38·—
Zephire pentru bluze .	75·—
„ „ cămăşi .	60·—
Plăpomi de Saten . .	650·—
Popelin pentru basmale	520·—

şi cele mai frumoase şi mai moderne noutăţi parisiene se pot cumpăra cu preţ foarte redus, la firma

FRAŢII ASCHER

BRAŞOV, Str. Porţii 5.

846 6—10

No. 19033/926.

Publicaţiune

In ziua de 2 Decemvrie 1926 la ora 10 a. m. se vor arânda lângă observarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea contabilităţii publice prin licitaţie publică cu oferte scrise şi închise la ocolul silvic Oraş-Timiş următoarele cariere de piatră situate pe teritoriul Municipiului Braşov, pe timp de şase ani, adecă dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decemvrie 1932.

Cariera Honterus, preţul de strigare 2000 Lei, Garanţia 2000 Lei.

Carierele din Timişul sec, preţul de strigare 2000 Lei, Garanţia 2000 Lei.

Condiţiunile detailate se pot vedea între orele de serviciu la subsemnatul birou.

Braşov, la 2 Noemvrie 1926.

Ocolul silvic Oraş-Timiş al Municipiului Braşov.

878 1—1

România Corpul Portărelor Tribunalului Braşov

No. 3167 exec.
1926.

Publicaţie de licitaţie

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza decizului No. G. 600—1925 a judecătoriei de ocol Braşov, în favorul reclamantului Banca „Albina" repr. prin advocatul dr. Ioan Goroiu pentru încasarea creanţei de 10,000 lei şi acc. se fixează termen de licitaţie pe ziua de 16 Noemvrie 1926 orele 10 a. m. la faţa locului în Braşov Şirul Inului No. 30, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară mobile de casă şi de birou în valoare de 19,500 lei.

In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Braşov, la 21 Octomvrie 1926.

F. Crişan
Portărel.

884 1—1

CINEMA MODERN

6—7—8 Noemvrie

Maciste între lei

Film mondial de aventuri. In rolul principal celebrul Maciste.

Vine!

Romanul unei femei decăzute

cu Asta Nielsen, Alfred Abel.

Citiţi şi răspândiţi:

„Gazeta Transilvaniei"

cel mai vechi ziar românesc

†

Cu adâncă durere aducem la cunoştinţa rudeniilor, prietinilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă după îndelungate suferinţe în seara zilei de 4 Noemvrie a neuitatului nostru

IANCU MARTINESCU

profesor la liceul „Sf Sava" din Bucureşti

în etate de 45 ani.

Inmormântarea va avea loc Duminecă, 7 Nov. a. c., ora 3 d. a., în cimitirul Bisericei Sf. Adormire din Braşov vechiu.

Odihnească în pace!

BRAŞOV, 5 Nov. 1926.

JALNICA FAMILIE.

Acesta ţine loc de orice anunţ.

883 1—1

CINEMA APOLLO

Numai Astăzi 6 Nov. va mai rula până la ora 9 filmul

Aşa e căsnicia

cu Elinor Bordmann şi Conrad Nagel.

Duminecă 9 Noemvrie va rula marele film de aventuri

Piratul cap de mort

sau (Piratul negru)

Zguduitor film de aventuri în 9 acte mari. In rolul principal: **Dorothi Gish şi Leon Erol.**

Duminecă dimineaţa la ora 10 mare reprezentaţie pentru copii.

Va rula

REGINA CIRCULUI

film nou

Atenţie!

Vine!

Cel mai mare film al timpurilor

Ultimele zile din Pompeii

In frunte cu cei mai mari artişti din lume Maria Corda. Mihail Varkony şi Bernhardt Götzke

MEDICALE. D-ra Dr. R. Ella Falutz Medic Secundar la Sp. Civil, specialisată la Paris în boale de copii şi femei; s'a stabilit în Str. Lungă 33, unde primeşte consultaţii dela 2—4½ p. m. 839 5-6

Medicale. Medic primar Dr. Alfred Jekelius s'a mutat în Str. Mihail Weiss No. 18 şi consultă între orele 10—12½ şi 2-3. 877 1—3

Ocazie specială!!

Numai 2 săptămâni!

Mare reducere de preţuri!

20% 25% 50%

la toate articolele.

Stofe englezeşti	dela 450·—	Lei
Stofe indigene	„ 360·—	„
Stofe l-a double Palelot şi Raglan	„ 680·—	„

Zefire pentru cămăşi bărbăteşti

Dessins frumoase	dela 46·—	Lei
I-a Chiffon pentru cămăşi	„ 54·—	„
I-a Ţesătură tare pentru cămăşi	„ 63·—	„
I-a Popelins pentru cămăşi. Dessins frumos	„ 145·—	„

Diferite articole, ca:

Pălării, capele, veste, pulover, cravate, mânecari, gamasche, mănuşi, ciorapi scurţi şi lungi, batiste (de toate calităţile) gulere tari şi moi. Lei 10·— 20·— 25·— 30·— 38·—

pentru Domni

Ciorapi, mănuşi, batiste etc. etc.

pentru Dame

cu preţurile cele mai reduse.

Această ocazie de cumpărare ieftină durează numai 2 săptămâni

J. LISCHKA

885 1—2 **Strada Vămii No. 5.**

Ședințele Consiliului județean

Ședința de Joi

Cu obicinuita întârziere s'a deschis și ședința de Joi după amiazi.

După expunerea bugetului județului de către raportorul Dr. Sp. Boita s'a primit propunerea consilierului *Dr. R. Gavruș*, ca bugetul elaborat de comisiunea economică să fie din nou luat în discuțiunea comisiunei administrative, care apoi în ședința viitoare să-și prezinte raportul.

Urmând punctul 2 din ordinea de zi: delegarea unui șef de serviciu în comisiunea disciplinară a județului conform art. 116 punct b) a regulamentului pentru aplicarea legei statutului funcționarilor, — este ales cu majoritate de voturi prin votare secretă d-l medic-șef veterinar *Victor Moldovan*.

Situația sanitară a județului

D-l Dr. *Sbarcea*, medic primar al județului dă cetire raportului serviciului sanitar al județului asupra situației sanitare din județ (afară de orașul Brașov) în timpul dela 1. Ian. a. c. până la 1 Nov. a. c.

Spicuim câteva date din acest raport:

Se constată că măsurile luate pentru combaterea boalelor epidemice au avut efect. Procentul de decese (2.5) la boalele epidemice se poate considera de infim. Mai amenințătoare se prezintă boalele sociale (tuberculoză, boalele venerice etc). Aproximativ se poate afirma că *două la sută din populația dela sate suferă de tuberculoză.*

Cazuri de *boli sifilitice* s'au anunțat în timpul dela 1 Ian. până la 1 Nov. a. c. 811. *Cel mai mare procent de boli sifilitice sunt în plasa Buzău, după care urmează plasa Zărnești.* Se impun prin urmare măsuri din partea tuturor autorităților pentru combaterea acestui flagel.

In ce privește situația populației în timpul dela, 1 Ian.—30 Oct. a. c. raportul constată între altele: In comunele din județ (afară de Brașov) s'au născut 1299 băieți și 1216 fete. Au decedat în același timp 813 bărbați și 900 femei.

In legătură cu aceste constatări se propun mai multe măsuri pentru apărarea sănătății populației dela țară pentru a semicșora procentul deceselor.

D-l inginer *E. Grigorescu* prezintă *raportul serviciului technic* asupra situației șoselelor și a lucrărilor de refacere executate. Se constată că în urma nesuficienței mijloacelor bănești numai puține din planurile de refacere elaborate s'au putut duce la îndeplinire.

Raportul serviciului sanitar s'a amânat din cauza timpului înaintat pe ședința de eri.

*

Un raport despre ședința de eri vom da în numărul viitor. Viitoarea ședință a Consiliului județean va avea loc la 15 Noembrie.

Incendiul dela gară

Eri seara la orele 7 populația a fost alarmată prin semnalul clopotelor de un mare incendiu, despre care se credea la început că a isbucnit în cartierul Blumăna.

In cele din urmă s'a aflat că focul s'a iscat la unul din atelierele gării. O mulțime de curioși, folosind cu deosebire autobusele s'au transportat la fața locului unde sosiseră imediat autoritățile civile și militare pentru a lua măsurile de apărare și a ancheta cauza incendiului. Grație măsurilor luate la timp și a intervenției pompierilor și armatei focul a putut fi localizat, fără a lua dimensiuni mai mari. La aceasta a contribuit și timpul liniștit, căci în cazul unui vânt incendiul ar fi făcut ravagii și mai mari.

D-l prefect al poliției Dr. Comaniciu, care a asistat dela început la lucrările de stingere, ne-a dat următoarele amănunte pe baza anchetei făcute la fața locului:

Focul a isbucnit la secția de sticlărie (geamuri) a *Pavilionului* 5, trecând la secțiile de tapițerie și tinichigie prefăcând în cenușe întregul pavilion, construit din lemn de brad încă acum 55 ani.

S'a constatat că incendiul a fost pricinuit de un scurt circuit, fiind supraîncărcat motorul. In urma tensiunei prea mari s'a produs circuitul. Focul a fost observat la ora 6 45 seara și imediat s'a dat alarmă.

A căzut pradă incendiului întreg edificiul. Pagubele în material, afară de pavilion și 5 vagoane incendiate, se urcă la aproximativ un milion lei.

In apropierea pavilionului incendiat se găseau edificiul căminului ucenicilor (80 la număr) și diferite alte magazine, cari au rămas înafară neatinse de flacări în urma măsurilor de apărare luate. Focul a fost stins pe la ora 10 seara.

Ultima reprezentație a trupei Tănase. In seara de Joi distinșii artiști ai trupei d-nului Tănase și-au luat adio dela publicul brașovean prin reprezentarea revistei „Este dar s'a isprăvit" tot atât de reușită ca și celelalte două, cu aceeași bogată montare și cu aceeași intercalație admirabilă a execuțiilor acrobatice a trupei Velescu. Sala fiind de astădată archiplină, ne bucurăm de succesul general al serilor și le dorim artiștilor reușită bună și în alte părți.

Ultime știri

Iarăși remanierea guvernului

— Nouile prognosticuri. —

București, 6. Din nou se dau știri despre remanierea guvernului, de rândul acesta din tabăra liberală.

Astfel se spune că remanierea se va face cel mai târziu în Decemvrie, cu eșirea d-lor Lapedatu și Goldiș — dând d-lui Averescu posibilitatea de-a și plasa unii partizani dragi, dar profund nemulțumiți. Intre aceștia sunt doi aproape siguri că vor deveni miniștri: d-nii general Rășcanu și Const. Braiesku, vicepresident al Camerei.

D-l Averescu va lua portofoliul industriei pentru a se achita de angajamentele d-sale față de italieni, în chestiunea petrolului. Este vorba ca să se industrializeze în țară redevența de petrol a statului, prin capitalurile italiene.

Totuși până ce bugetul nu va fi alcătuit în întregime de d-l Lapedatu (în culise cu d-l V. Brătianu) ministrul de finanțe va rămâne la postul său.

Se zice că d-l Lupaș va fi nou șef averescan al Ardealului, imediat după eșirea d-lui Goldiș din guvern.

Remanierea, trebue să se știe, nu depinde de d-l Averescu singur — ci, în principal, de învoirea liberalilor — așa că avem să așteptăm o nouă întrevedere a d-lui prim-ministru cu d-l Brătianu. **R.**

Inmormântarea văd. † Victoria Onițiu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

In mormântul din Groaveri deasupra căruia se înalță monumentul ridicat neuitatului director Virgil Onițiu, își doarme dela alaltăeri începând somnul de veci și credincioasa sa tovarășe de viață, văduva ***Victoria Onițiu n. Branisce.*** După unsprezece ani de văduvie grea, în care o vedeai aproape zilnic pelegrinând la acest mormânt și stând în fața lui adeseori adâncită în contemplări — i-a urmat în cele din urmă și ea parcă mânată de o putere nevăzută ce-o apropia tot mai mult de pragul morții.

I-a fost hărăzit și ei un sfârșit subit ca și fericitului ei soț — un atac de cord — pe care nu l-a putut cuprinde niciodată în sufletul ei de soție și mamă iubitoare......

Sub aceeași impresie stătea și numeroasa asistență, care la aflarea acestei vești de necrezut, a ținut să dea defunctei ultimul onor pământesc.

Atâta emoție profundă, atâtea lacrimi sincere nu s'au mai văzut de mult. Erau de față membrii corpului profesoral și elevii liceului „A. Șaguna", membrii Asociației Clerului întruniți în adunare generală la Brașov, delegate numeroase ale Reuniunilor femeilor române și numeroși intelectuali din toate straturile societății brașovene.

După săvârșirea prohodului în fața sicriului așezat în Capela din Groaveri și împodobit cu numeroase cununi și jerbe de flori, de către protoereii ***I. Hamsea*** și ***dr. I. Blaga***, asistați de preoții ***I. Prișcu***, ***I. Mereți*** și ***dr. N. Stinghe***, a rostit un pătrunzător panegiric părintele protopop ***dr. I. Blaga*** evocându-ne în memorie sufletul ales al defunctei, — o podoabă adevărată a neamului — care, alăturea de neuitatul director V. Onițiu, va trăi încă multă vreme în amintirea Brașovenilor. A împărtășit telegrama de condoleanță sinceră pentru familie ce i-a sosit din partea Capului Bisericei ortodoxe române ardelene și a găsit cuvinte de alinare sufletească pentru fiul Florin, rămas orfan, pentru nemângăiata mamă octogenară și pentru rudenile îndurerate.

Intreaga asistență a cântat apoi „Vecinica pomenire" iar între cântările mortuare executate de elevii liceului sub conducerea d-lui profesor N. Oancea, sicriul a fost coborît în criptă.

Un suflet distins a dispărut. Fie-i, alăturea de soțul ei, somnul lin, țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Incidentul dela reprezentația piesei „Ovidiu"

Un comunicat al „Astrei".

Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român („Astra"), Despărțământul central județian Brașov, face cunoscut publicului spectator la piesa „Ovidiu" jucată în seara zilei de Duminecă 31 Octombrie a. c. la teatrul național (Apollo) Brașov, că întârzierea începerii acelei reprezentațiuni se datorește cu totul altei cauze de cât aceea pe care un domn din trupă a spus-o în fața scenei.

Scena și personalul ei a stat la dispoziția trupei toată ziua.

Reprezentațiunile cinematografice care au avut loc până la ora 8.50 nu au împiedicat cu nimic aranjarea scenei.

Sala a fost liberă la ora 8.50 deci reprezentația teatrală putea începe la acea oră.

Personalul teatrului însărcinat cu aranjarea decorurilor nu a putut începe montarea scenei decât la ora 8.40 și aceasta din cauză că trupa și-a adus decorurile dela gară, desbea atunci.

Montarea decorurilor a durat până la ora întârziată când a început reprezentația teatrală. Aceasta este purul adevăr.

Pentru a evita contradicțiile verbale în fața publicului spectator și mai ales pentru a nu prelungi și mai mult întârzierea reprezentației, comitetul de administrație al teatrului și cinematografului a găsit consult să nu răspundă imediat și în același loc acelui domn, care cu sau fără autorizația celor cari purtau răspunderea trupei a încercat să justifice întârzierea debatând un neadevăr.

Parastas Se aduce la cunoștința d-lor ofițeri de rezervă și în retragere din Brașov și județ că Luni, 8 Noemvrie c. orele 10½ a. m. va avea loc un parastas în biserica Sft. Adormiri din Cetate pentru ofițerii de retragere, morți în războiul de întregire al neamului. La acest parastas sunt invitați și rugați a lua parte toți membrii secției și comitetului U. O. R. din orașul și județul Brașov. — *Comitetul U. O. R. Brașov.*

INFORMAȚIUNI

Fraudele dela Sâmbăta de jos. Cu cercetarea fraudelor săvârșite la depozitul de armăsari al statului dela Sâmbăta de jos, ministerul de agricultură a trimes pe d-l inspector general financiar Boian să cerceteze scriptele. După o minuțioasă cercetare d-l Boian a găsit că Chirică Dumitrescu casierul depozitului a făcut mari nereguli cu procurarea hranei animalelor. Acest casier, din cauza căruia s'a sinucis d-l dr. Harlslad, directorul depozitului, majora în toate facturile, în înțelegere cu doi negustori, și-a însușit banii statului, a ticluit facturi cu totul false, iscălite de negustori imaginari, a făcut fals în acte publice etc. In urma dovezilor adunate, incorectul casier a fost depus împreună cu un negustor complice al său.

*

† Aurel Poruțiu La Cluj a încetat din viață în ziua de 3 Nov. veneratul protopop octogenar *Aurel Poruțiu*, un luptător neobosit pentru biserică și neam în trecutul întunecos al Ardealului. Defunctul este părintele d-nilor Dr. Valentin și Iustin Poruțiu. Inmormântarea a avut loc la 5 Noemvrie în comuna Dezmir, al cărei păstor vrednic a fost timp de un semisecol. Dumnezeu să-l odihnească.

Familiei îndoliate transmitem sincere condolențe.

•

Duel cu pistolul. In urma unui incident întâmplat între d-nii Flaviu Popovici, ofițer de rezervă și sublocotenentul Fettinger, primul provocând pe al doilea la duel, a avut loc o eșire pe teren schimbându-se câte două gloanțe. Adversarii nu s'au împăcat.

•

Osăminte vechi. In comuna Neprotovca, din județul Hotin, s'au descoperit osămintele unor animale cari au trăit acum 20—30 mii ani. De asemenea în valea Neporotovca s'au găsit numeroase antichități neolite. Obiectele și osămintele au fost aduse la muzeul național din Chișinău.

*

Pentru fondul „Victoria Onițiu n. Branisce" al Mesei studenților „Virgil Onițiu" au mai dăruit: d-l Valer Onițiu 1000 lei, Cornelia Asboth n. Onițiu și soțul Bela Asboth 500 lei. In loc de flori pe mormântul mult regretatei prietene Victoria Onițiu — 200 lei, pentru masa studenților „V. Onițiu" — Maria și Grigore P. Popescu inspector școlar. — Primească nobilii donatori cele mai sincere mulțumiri. — Direcțiunea.

•

Aviz. Se aduce la cunoștința meseriașilor din toate breslele, membri ai Corporației Industriale Brașov, că pentru a preveni fraude și neregularități în întrebuințarea cărților de muncă, în baza ordinului Ministerului muncii, Direcția meseriilor și învățământului muncitoresc Nr. 17322 din 27 Septemvrie 1926 s'au luat dispozițiuni, că nici o carte de muncă să nu se elibereze dela 4 Noemvrie 1926 începând, fără fotografia celui în drept și fără de a se dovedi identitatea respectivului cu biletul dela Biroul populației. In consecință la eliberarea cărților de muncă sunt a se depune 2 fotografii.

*

Tuturor prietinilor și cunoscuților cari au participat la nemărginita noastră durere, pricinuită de trecerea din viață a neuitatei noastre **† Victoria Onițiu născ. Branisce**, prin cuvinte de mângăere, prin flori depuse pe mormânt, prin danii pioase făcute în scop de binefacere și prin asistența lor la înmormântare — îndeosebi I. P. S. Sale Mitropolitului Dr. Nicolae Bălan, S. Sale protoereului Dr. Iosif Blaga, Preoților slujitori, S. Sale protoereului M. Hodârnău, Corpului Profesoral al liceului „Andreiu Șaguna", Eforiei școlare, delegației numeroase a Asociațiunei Clerului, elevilor și corului școalelor — le exprimăm pe calea aceasta cele mai profunde mulțumite.

Brașov, 6 Nov. 1926.

Familiile îndoliate.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU: BRANISCE & COMP. BRAȘOV.

Redactor responzabil: IOAN BROTEA